Deo opt. max. uni & trino, Virgini Deiparæ, & ſancto Lucæ orthodoxorum Medicorum Patrono. (1760) Thèses 1460

QUÆSTIO MEDICA.

Quodlibetariis diſputationibus manè diſcutiendain Scholis Medicorum, die Jovis 19. Novembris.

M. LUDOVICO PIQUENOT DE DRAGUEVILLE, Doctore Medico, Præſide.

An in morbis Epidemicis anni 1693. Emetica cum Phlebotomiâ curationis tempora dividant & laudem?

MORBI *Epidemici* dicuntur qui ejuſdem generis plures ab eâdem causâ non vernaculâ ſimul corripiunt. Multifariàm diduntur: quæſtio plerumque de nomine. Horum frequens hoc anno familia, omnes penè regni regiones populata eſt. Hanc genuit anni tum præſentis tum elapſi conſtitutio verè epidemica. Illa continuis penè ſine ſole frigoribus horrida, mboſa, Cereris Bacchive muneribus infeſta, ventriculi fermento vitiato, omnes affectus ab acido alieno, terreſtri & impuro phlegmate, nec non ſapore peregrino, infectis humoribus oriundos impunè debacchari fecit. Hinc febres malignæ ventriculi tormina abſque dejectionibus vulgò cardialgiæ; alvi fluxus multiplicis formæ, & alia id genus, toto anni decurſu, ſuo quæque ordine, plurimos invadebant. Ortas ſub finem hiemis febres malignas, ad autumnum uſque excepêre ventriculi tmina: mox recrudeſcentibus autumno febribus malignis; interea jam ab anno & ampliùs alvi fluxus non unius ſpeciei eodem tenore ſæviebant. Harumce febrium malignarum hæc erant ut plurimùm ſymptomata: Ægrum ſubito & ferè aſſiduo capitis dore correptum, ſopor altus vel delirium occupat, minuitur auditus; ſtillat è naribus ſanguis pulſus adeſt parvus, debilis, interdum inæqualis; lingua arida ſubnigra, virium inſignis proſtratio, mox verò intenſiore facto pulſu, alvus uſque dum ſilenſolvitur continuò; tum alvi fluxus putridus ad mortem uſque perſeverat: (quo tempore ſæpiùs cadaver maculis pulicum morſûs inſtar, aut petechiis diſtinctum apparet.) Hunc nauſeæ, ructus, & dolor in regione ventriculi interdum cruciant, urinæ paæ & limpidæ, vel nativum colorem referunt: neque ullum futuræ criſeos aut ſperandæ coctionis indicium præ ſe ferunt.

CARDIALGIA inſtar febrium malignarum verè epidemica, hiſce pro more inſignibus manifeſtam ſe facit. Immanis ventriculi dolor, alvi conſtrictio, ſingultus frequens, diſpoſitio nauſeabunda, vomitus ab interrupto ſæpiùs ventriculi & inteſtinorum commercio enormes, (unde ſit ut alimenta & leniora quævis purgantia qualitatem ſortiantur emeticam,) pulſuarus, frequens, ingruente paroxiſmo intermittens, inæqualis: abdominis dolor acerbiſſimus, ægri luctuoſa facies, oculi flammei, totius corporis præcipites & convulſivi motus, & alia mille modis ægrum fatigant. Alvi fluxus tum dyſenterici tum ſanguinis expertes ventriculum dolore vehementi & quaſi terebranti convellunt: adeſt inteſtinorum cruciatus, teneſmus: ſequitur virium & ſpirituum inſignis jactura: pulſus febrilis, parvus, durus, corporis attenuationem comitatur; dejectionibus rarò ſtercoroſis) aliquando intertexuntur ſanguinis quædam lineamenta; ſanguis interdum velut apertis fluens venis præſens minatur exitium. Horum affectuum fontem in ventriculo deliteſcentem qui negaverit, videat quæ cauſa præceſſerit, quæ coiterur; perpendat accuratè ſymptomata & critica naturæ molimina; diverſam percurrat ſortem medentium: Singula ventriculum perniciosâ humorum congerie gravatum & obſeſſum oſtendunt. Hunc niſi emeticis & vacuantibus liberaveris, cæu morbi non fugiente, fruſtra auxiliatrices adhibeas manus.

VENTRICULUS præcipua eſt corporis officina: hujus ſtructura ex inſigni vaſorum & nervorum apparatu, figurâ ad uſn apprimè delineatâ, mirâ fibrarum diverſis contextarum ordinibus ſerie, indeficienti ſuccorum è glandulis ad id deſtinatis ſcaturigine coaleſcit: Ille non tam ſibi quàm cæteris laborat: ut primos patitur inſultus, ſic in graves labitur errores, quibus tendis univerſam fermè corporis machinam in ſui conſortium trahit. Commercium illud inſtituitur ope nervorum ab octavo pari, nec non à plexibus pectoris hypocondriorum & meſenterii prodeuntium. Benè multarum ægritudinum parens Medicis plerumqe imponit, vitium in alia viſcera iniquè referentibus: Quæ initiis morborum non rarò rejicitur alimentorum triduo ante aſſumtorum indigeſta moles, non leve eſt peccantis ventriculi indicium. Ventriculum à conſtitutione anni primariò affectum dotant, Diſjectus ægrorum appetitus, diſpoſitio nauſeabunda, ructus acidi & ingrati, apepſia, frequentes vomitus materiæ viſcidæ, mucoſæ, nigricantis & amaræ, nonnunquam biliоſæ & viridеſcentis: ventriculi dolor atrox, uberior flatuum proventu, & alia ab acidâ, viſcidâ, & terreſtri humorum congerie orta pathemata. Hujuſce ventriculi intemperiei cauſæ remotæ & epidemicæ aëris occulta & frigidior diathеſis, (hujus inſignе vitium ſalivam & pulmones inficit, inſenſilem ſupprimit fluorem vi impedit:) alimenta cruda, panis malè fermentatus, vina rancida, acido phlegmate obruta, aut alienis infecta per ſummum nefas venenis: veteris bacchi corrupta aut fucata indoles, luxuria in victu, liquorum ſeu ſpirituum ardentium frequens uſus lethales gelidarum potionum & laſciviæ deliciæ, *&c.* His vitiatum ventriculi fermentum ulteriùs ſerpens vix aut nunquam reparatur: in inteſtinis ſuccos è cyſti felleâ & pancreatis glandulosâ ſubſtantiâ prodeuntes corrumpit; (hinc colici dolores & alvi fixus.) Mox ſanguineum laticem ſubit, alienis imprægnaturum fermentis; unde ſupra modum ſanguinis effervеſcentiæ.

NATURA tot reprimendis hoſtibus occupata omnes adhibuit vires, quibus de illis victrix evaderet: hinc epidemici morbi, (quippe morbus, naturæ conamen materiæ morbificæ exterminationem omni ope molientis.) Sub finem hiemis congeſtos humores ut expelleret, febriles motus excitavit, quibus defæcatus ſanguis purior erumperet. Sanguinea moles particulis raſſioribus & acidis imprægnata, & ſpiritus languidiores vel humorum copiâ præpediti ſecretionem vix perficiunt ſalutarem. Febrium inde malignitas, ſanguis corrumpitur, ſuccedens diarrhæa naturæ defectum accelerat, quem comitatur petechiarumruptio, ſymptomatica non critica. Vide quàm ſit impedita toto morbi decurſu natura. Adeſt pulſus parvus, debilis, inæqualis, formicans: capitis dolor comati proximus, excrementa ſupprimuntur, urina ſanorum ſimilis aut limpida parcè fluit. Seqere ulteriùs naturam moventem cardialgias. Ventriculus viſcidiori humorum progenie gravatus fermentis alienis & corruptis laceſſitus reſpuit alimenta. Succedit gravis dolor, humores effervеſcentias patiuntur, excandeſcunt ſpiritus, ſequuntur nauſeæ, ingultus, vomitus immanes: bilis effera veniens in conſortium effunditur in ventriculum unà cum ſucco pancreatico: hinc dolor atrox, alvi ſuppreſſio, emetica diſpoſitio ab inverſo inteſtinorum motu periſtaltico. Succedunt plerumque affectus colici; ileæ, enterocele, nephritis *&c.* Naturâ iiſdem impeditâ alvi fluxus orti ſunt: his ventriculi ſaburra ſeſe in inteſtina exonerans foràs pellitur. His glandulæ meſenterii iiſdem refertæ humoribus deponunt in inteſtina labem mox per annum mittendam foras. Illaſticcis biliоſo & pancreatico unita colluvies modò diarrhæam genuit, modò deterior facta dyſenteriam. Undique ingentes cruciatus; aſſiduò teneſmus ſollicitat, dejectiones mucoſæ, acres, malè olentes, coloris varii, fatigant: Abdominis ſenſatio triſis lancinans indeſinenter exagitat: frequentes ægri patiuntur recidivas. Vis naturæ jam jam perituræ opem ferre? Scrutare latentem epidemici affectûs conſtitutionem, (ſic noſtris conceditur cura laboribus.) Inſigne ventriculi vitium, num ſolâ veæ uberiori ſectione, num refrigerantibus & narcoticis corrigere velis? Sanguinis miſſio par non eſt; refrigerantibus abundè ingeſtis ventriculus obruitur, non levatur; causâ morbi remanente ſymptomata narcoticis miteſcent mox reditura. Num emeica adhibeas? Illa quàm benè de naturâ merentut oppreſsâ. Singula tamen prudenti commiſſa Medico ſuum invenient locum.

CURANDIS igitur conſtitutionis epidemicæ morbis venæ ſectio, (pro viribus ægri & ſymptomatum ratione etiam repeita,) nec non emetica, tempora curationis dividunt & laudem. His præſertim imbecilles naturæ conatus adjuti, fomes morbi protinùs excutiebatur. Mox natura propriis reddita viribus, tutò, feliciter, & alacriter inſtaurabatur. Febre malignâ correptis præſertim athleticis ſanguis tutò mittatur modò conſultò. Noli cardialgias in longum protrahere anodinorum & juleporum auxilio fretus unico, vana te futuræ coctionis ſpes deludet: varia occurrent ſymptomata ſæviora prioribus. Alvi fluxus vix ſolis vacuantibus & emeticis paruêre repetitis ſemel & iterum. Num aliunde radix braſilienſis ſpecificum audit dyſenteriæ. Vide igitur principiis obſtes, dum viget natura, dum febris mitior, leniora ſymptomata: dum dolor in abdomine vagus, ſingultus infrequentior; dum inteſtinorum motus periſtalticus nondum inverſus, nec ſpiritus in furorem acti cohiberi valent, dum materia morbi fomes delitеſcit in ventriculo docilis, nec inteſtinorum ductus effera ſubiit nec humorum effеrbuit omnis familia. Noli diuturnis dyſenteriæ torminibus ægrum committere, vel macie confectum ſanguinis uberiori miſſione ad extrema perducere: Ventriculum libera protinùs: hunc juvat ſollicitare emeticis, quò ſpiritus laceſſiti vitioſam ſaburram ventriculi plicis adhærentem, & aliena fermenta expellere valeant, conſtrictis fortiter repetitis vibrationibus tunicæ ventriculi nerveæ fibris. Emeticis febris ſalubrior interdum apparebit occulta priùs, reliquiis materiæ morbificæ expellendis aptiſſima: alvus occluſa aperietur, aut comprimetur effuſa: miteſcet dolor, purgationi parebit reſiduus morbi fomes: naturæ primus honos reddetur: *Veniet poſt nubila Phœbus.* Eſt in emeticis modus; electio, doſis, tempus, in manu Medici. (Sapiens propinæ feſtinat, quæ ex arte paravit convenientia: Sciens de doſi ſollicitus detergere amat, fruſtra movere pertimeſcit.) Non omnibus morbis conveniunt emetica: illa neque omnes ferunt ægri; multa cardialgiam mentiuntur. Quàm diverſa febrium indoles? Quàm ſibi ipſis diſſimiles alvi fluxus? Prudens propriam diſcernat ſingulis medendi rationem. Non emetica ferre valent corpus infirmum, anguſtum pectus, debilis pulmo, quædam conſtitutio aſthmatica; nocent ſi æger atrophiâ conſumatur, hæmophtiſilaboret: ſi calculoſus, ſi renes infirmentur, ſi abdomen inflammatione vel ſphacelo laboret. Sin minùs emeticis utere ſemel & iterum, felicior inde catharſis, uſus opiatorum tutior. Triſtis igitur & inſolita anni conſtitutio, unde numeroſa morborum cohors noſtris regionibus incubuit, ventriculum primariò aggreditur: ille abſque emeticorum ope vix præcipitem avertet ruinam.

Ergo in morbis Epidemicis anni 1693. Emetica cum Phlebotomiâ curationis tempora dividunt & laudem.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

F.M.P. BIBLIOTHÈQUE

M. Poncitus Maurin.
M. Franciſcus Maillard.
M. Joannes Poiſſon.

M. Jacobus des Prez.
M. Renatus Chauvel.
M. Petrus Paulus Guyart.

M. Pètrus Perreau.
M. Bertinus Dieuxivoye.
M. Guillelmus Petit, ſereniſſimi Delphini Principis Medicus primarius.

Proponebat Pariſiis AMBROSIUS NICOLAUS CHEMINEAU, Senonenſis, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1693.